

Školní vzdělávací program

školní družiny Montessori Kampus

1. Identifikační údaje

Právnícká osoba: Základní škola a Mateřská škola Montessori Kampus, s.r.o.

Školské zařízení: Školní družina při ZŠ Montessori Kampus

Místo poskytování: Husova 17, 370 05 České Budějovice

IČO: 03742725

Ředitelka a vydávající osoba: Mgr. Kristýna Turková

Kontakt: info@montessorikampus.cz | +420 777 296 380 | www.montessorikampus.cz

Právní forma: Soukromá společnost s ručením omezeným

Datum vydání: 1.9.2026

Dokument navazuje na ŠVP základní školy „Škola pro šťastný život“. Po vydání je závazným východiskem pro plánování zájmového vzdělávání v družině. Škola jej zveřejní na svém webu a zpřístupní k nahlédnutí také ve škole.

2. Charakteristika školní družiny, prostorové a materiální vybavení

Družina navazuje na vyučování, ale není jeho pokračováním. Přednostně poskytuje pravidelnou denní docházku žákům prvního stupně základní školy. Podle kapacitních a organizačních možností může přijmout také žáky druhého stupně. Program vychází z věkově smíšeného společenství, v němž mají děti možnost učit se jedna od druhé a spoluvytvářet pravidla společného života.

Školní družina využívá školní učebny v Husově ulici a zahradu; podle plánované činnosti také další dostupné prostory školy a blízké okolí. Připravené prostředí nabízí pracovní stoly, koberec a klidová místa. Děti mají k dispozici deskové hry, knihy, výtvarný a pracovní materiál, hudební nástroje a pomůcky pro pohybové a přírodovědné činnosti. Vychovatelka průběžně doplňuje a obměňuje materiál podle zájmů a věku dětí a kontroluje jeho bezpečnost.

Součástí každodenní nabídky je pobyt venku, pokud to dovolují podmínky. Děti se mohou podílet na péči o zahradu, rostliny a školní prostředí. Konkrétní počet oddělení, nejvyšší povolený počet účastníků a způsob využití jednotlivých místností se řídí aktuálním zápisem v rejstříku, provozními možnostmi a vnitřním řádem družiny; jedno oddělení se naplňuje nejvýše do 30 účastníků.

3. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání zajišťuje vychovatelka školní družiny splňující požadavky odborné kvalifikace. Při plánování navazuje na poznatky učitelů o dětech a spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli a školním poradenským pracovištěm. Je průvodkyní při hře a činnostech: pozoruje potřeby dětí, připravuje podněty, podporuje jejich samostatnou volbu, spolupráci a bezpečné řešení sporů.

Vychovatelka si průběžně prohlubuje odborné znalosti, zejména v oblasti zájmového vzdělávání, Montessori přístupu, bezpečnosti a podpory dětí s různými potřebami. Při externích zájmových aktivitách je předání a převzetí dětí určeno vnitřním řádem a organizačními pravidly školy.

4. Bezpečnost, hygiena a ochrana zdraví

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví stanovují vnitřní řád školní družiny, školní řád, pravidla užívaných prostor a pokyny pedagogických pracovníků. Na začátku docházky a před činnostmi se zvýšeným rizikem vychovatelka děti přiměřeně věku seznamuje s pravidly bezpečného chování ve škole, na zahradě, na vycházkách a při pohybových či pracovních činnostech. Poučení zaznamenává podle pravidel školy.

Vychovatelka zajišťuje dohled, vyhodnocuje rizika konkrétních činností a volí odpovídající pomůcky a organizaci skupiny. Děti se učí bezpečně používat nástroje, rozpoznat nebezpečí, požádat o pomoc a řídit se pravidly při pohybu v okolí školy a v dopravě. Úrazy se zapisují a oznamují podle platných předpisů a školního postupu; škola poskytuje první pomoc a informuje zákonné zástupce.

Denní režim zahrnuje hygienu, přístup k pitné vodě, příležitost ke svačině, dostatek pohybu i skutečný odpočinek po vyučování. Vychovatelka chrání také duševní pohodu dětí: předchází ponižování a vylučování, podporuje respektující komunikaci a řeší projevy rizikového chování ve spolupráci se školou a rodinou. Konkrétní postupy navazují na preventivní program školy.

5. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání a ekonomické podmínky

Přijetí a docházka

K pravidelné denní docházce přijímá ředitelka účastníky na základě písemné přihlášky zákonného zástupce. Součástí přihlášky je písemné sdělení o rozsahu docházky a způsobu odchodu dítěte z družiny. Při zájmu převyšujícím kapacitu škola uplatní předem zveřejněná, transparentní a nediskriminační pravidla; přednost mají žáci prvního stupně přihlášení k pravidelné denní docházce. O přijetí rozhoduje ředitelka v rámci dostupné kapacity.

Docházka se organizuje podle přihlášky, aktuálních písemných změn od zákonných zástupců a vnitřního řádu. Předávání mezi výukou, jídelnou, družinou a zákonnými zástupci probíhá podle určených pravidel. Samostatný odchod dítěte je možný jen způsobem a v době písemně sdělené zákonným zástupcem. Změny, omlouvání a uvolňování upravuje vnitřní řád; pedagogové vedou průkaznou evidenci docházky.

Délka, provoz a ukončení

Účast v pravidelném zájmovém vzdělávání trvá zpravidla po dobu školního roku od září do června; přijetí v jeho průběhu je možné podle volné kapacity. Družina působí ve dnech školního vyučování. V době školních prázdnin může ředitelka po projednání se zřizovatelem provoz přerušit a informaci včas zveřejnit. Konkrétní provozní doba, případný ranní provoz a organizační výjimky se zveřejňují ve vnitřním řádu a v aktuálním kalendáři školy.

Účast končí uplynutím doby, na kterou bylo dítě přijato, písemným odhlášením zákonným zástupcem nebo z jiného právně přípustného důvodu. Závažné porušení povinností škola řeší individuálně, se zohledněním věku, okolností a práva dítěte i rodičů vyjádřit se; nevede k automatickému vyřazení. Doklad o ukončení zájmového vzdělávání družina nevydává.

Úplata

Podle dosavadního nastavení školy není za běžnou docházku do školní družiny účtována samostatná úplata nad rámec školného sjednaného se zákonným zástupcem. Případné služby externích poskytovatelů, které si rodina samostatně zvolí, mají vlastní podmínky a cenu předem sdělenou poskytovatelem. Rozsah, splatnost a úhrada školného se řídí uzavřenou smlouvou a aktuálními informacemi školy. Změny podmínek nesmí být do tohoto ŠVP promítány zpětně.

6. Cíle a prostředky výchovně vzdělávací práce

Cílem družiny je, aby dítě po vyučování načerpalo síly, mělo možnost rozhodovat o přiměřené části svého času a rozvíjelo zájmy v bezpečném společenství. Ve shodě s původním programem Montessori Kampusu vedeme děti zejména k těmto dovednostem:

- poznávat sebe sama, své potřeby, silné stránky a hranice; učit se respektovat druhé a vědět, že samo má právo na respekt;
- otevřeně sdělovat své názory a pocity, naslouchat ostatním a spolupracovat v různých velkých skupinách;
- orientovat se v běžných problémových situacích, rozpoznat nebezpečí, rozhodovat se a nést přiměřenou odpovědnost;
- projevovat ohleduplnost, pomáhat potřebným, pečovat o společné prostředí a chránit přírodu;
- rozvíjet manuální dovednosti, tvořivost, pohybové schopnosti a vlastní zájmy;
- smysluplně využívat volný čas, umět si vybrat mezi aktivitou a odpočinkem a dokončit započatou práci.

K dosažení cílů využíváme volnou a řízenou hru, rozhovor, vyprávění, četbu, projekty, výtvarnou a rukodělnou práci, hudbu, dramatizaci, pohybové a sportovní hry, vycházky, pobyt na zahradě, pozorování přírody, návštěvu knihovny a dalších míst. Děti spolurozhodují o výběru témat a podobě společných činností. Dospělý nabízí a provází, přizpůsobuje podporu věku a potřebám jednotlivých dětí.

V běžných situacích se rozvíjejí kompetence k učení, řešení problémů, komunikaci, spolupráci, odpovědnému jednání, pracovním návykům a smysluplnému trávení volného času. Výsledkem nejsou známky ani povinný soubor výkonů: důležitý je prožitek, samostatnost, vztahy a postupný osobní růst.

7. Podmínky pro účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané účastníky

Každé dítě má možnost zapojit se do činností způsobem, který odpovídá jeho možnostem. Vychovatelka respektuje doporučená podpůrná opatření použitelná pro zájmové vzdělávání a domlouvá postup s rodinou, učiteli a školním poradenským pracovištěm. Nabízí jasné instrukce, přiměřené tempo, možnost přestávky, výběr činnosti, vhodně uspořádané prostředí a podporu v navazování vztahů. Potřebnou personální nebo materiální podporu škola řeší podle doporučení školského poradenského zařízení a platných pravidel.

Dětem nadaným nabízí družina rozšířené a náročnější možnosti v jejich oblasti zájmu, prostor pro vlastní projekt, tvořivé řešení úkolů a spolupráci s vrstevníky. Podpora nadání nenahrazuje právo dítěte na odpočinek a svobodnou volbu. Nikdo není z činností vylučován jen z důvodu zdravotního postižení, jazykové odlišnosti nebo jiných individuálních potřeb.

8. Obsah, formy a časový plán zájmového vzdělávání

Formy a denní rytmus

Pravidelná činnost tvoří každodenní nabídku odpočinku, her, pobytu venku, výtvarné, pracovní, přírodovědné a pohybové aktivity. Příležitostné akce zahrnují tematické dílny, společné slavnosti, vycházky, výstavy, návštěvy knihovny a další projekty. Spontánní činnosti dávají dětem prostor k vlastní hře, četbě, rozhovorům a odpočinku. Podle potřeb dětí probíhají činnosti individuálně, ve dvojicích i ve skupině.

Po příchodu z vyučování dítě dostává čas na jídlo, uvolnění a volbu klidné činnosti. Následuje nabídka tvořivých a zájmových činností, pohyb a pobyt venku; ke konci provozu převažuje klidnější hra a postupné odchody. Ranní část, je-li v daném školním roce zajištěna, je určena především pro klidné aktivity. Časové bloky se upravují podle rozvrhu školy, počasí, potřeb skupiny a vnitřního řádu.

Příprava na vyučování má zejména podobu her, četby, rozhovorů, pozorování a činností rozšiřujících poznatky. Psaní domácích úkolů může proběhnout jen jako dobrovolná individuální aktivita podle dohody s rodinou a organizačních možností; není pravidelnou náplní družiny ani náhradou za odpočinek.

Základní okruhy činností

Odpočinek a vztahy: Četba, klidná hra, rozhovory, pravidla společenství, spolupráce, řešení drobných sporů, možnost být chvíli o samotě.

Pohyb a zdraví: Vycházky, pohybové hry, pobyt na zahradě, rytmické hry, péče o hygienu a pitný režim, bezpečné zacházení s pomůckami.

Tvoření a praktický život: Kresba, malba, akvarel, frotáž, tisk, modelování, práce s papírem a kartonem, konstrukce, péče o prostředí a příprava pomůcek.

Příroda a okolí: Pozorování ročních období, péče o rostliny a zahradu, orientace v okolí školy, třídění materiálů a šetrné zacházení se zdroji.

Kultura, jazyk a poznávání: Vyprávění, hry se slovy, knihy, hudba, dramatizace, hry s pravidly, návštěva knihovny a kulturních míst.

Časový plán

Tento ŠVP je dlouhodobý a platí od vydání bez předem stanoveného konce. Základní okruhy se vracejí v každém školním roce s náročností odpovídající věku, zájmům a složení skupiny. Začátek školního roku patří seznámení, společným pravidlům a bezpečnosti; dále se nabídka přirozeně obměňuje s ročními obdobími a životem školy. Průběžně se střídá odpočinek, pohyb, práce s přírodou, tvoření, společné projekty a vycházky. Na konci školního roku děti dostávají příležitost ohlédnout se za tím, co prožily a vytvořily.

Vychovatelka připravuje pro každý školní rok samostatný celoroční plán, který podle potřeb průběžně upravuje. Může v něm zařadit například zkoumání barev podzimu, lidských potřeb a obydlí, zimní výtvarné techniky, jarní péči o rostliny, ekologické projekty, školní slavnosti, výstavy a letní sportovní hry. Termíny akcí, konkrétní projekty, techniky a výstupy náleží do tohoto každoročně obměňovaného plánu. Jejich změna sama o sobě nevyžaduje změnu ŠVP.

9. Tematické okruhy inspirované Kosmickou výchovou

Tematické okruhy vyjadřují cíle školní družiny: samostatnost, odpovědnost, spolupráci, úctu k životu, zvědavost a vědomí souvislostí. Navazují na Montessori pojetí připraveného prostředí, svobody v dohodnutých mezích a kosmické výchovy. Vychovatelka je propojuje podle zájmů a potřeb dětí; nejde o měsíční osnovu ani o povinnost uskutečnit všechny příklady činností. Konkrétní projekty a akce stanoví samostatný celoroční plán.

Já, samostatnost a odpovědnost

Záměr: Dítě poznává své potřeby, zájmy a možnosti, učí se volit činnost, plánovat jednoduchý postup, vytrvat a dokončit započatou práci. Rozhoduje v rámci srozumitelných pravidel a přebírá odpovědnost za své věci i za společný prostor.

Příklady činností: Volba a příprava činnosti, péče o vlastní pomůcky, organizace malé práce nebo hry, domlouvání pravidel, reflexe toho, co se podařilo a co dítě potřebuje příště.

Společenství, respekt a mír

Záměr: Dítě zažívá bezpečné společenství různě starých dětí, učí se naslouchat, vyjadřovat názor a potřeby, spolupracovat a řešit neshody bez ponižování či násilí. Vnímá spravedlnost, odlišnost a svůj podíl na dobré atmosféře skupiny.

Příklady činností: Společná dohoda o soužití, rozhovory v kruhu, společné hry a projekty, nácvik zdvořilé komunikace, pomoc mladším dětem a hledání dohody při konfliktu.

Praktický život a péče o prostředí

Záměr: Smysluplná skutečná práce posiluje samostatnost, soustředění, zručnost a vědomí, že každý může přispět. Děti se podílejí na péči o prostředí školy a používají nástroje bezpečně a přiměřeně svému věku.

Příklady činností: Příprava a úklid pomůcek, prostírání a péče o místo ke svačině, drobné opravy, šití, práce se dřevem a další rukodělné činnosti, péče o rostliny a zahradní vybavení.

Příroda, zahrada a živý svět

Záměr: Přímý kontakt s přírodou vede děti k pozorování, kladení otázek a péči o živé organismy. Děti si vytvářejí vztah k místní krajině a učí se vnímat důsledky vlastního jednání pro prostředí.

Příklady činností: Pozorování sezónních změn, pěstování a sklizeň, péče o rostliny a školní zvířata podle pravidel školy, pobyt venku za různého počasí, jednoduché záznamy pozorování a šetrné nakládání s materiály.

Země, vesmír a souvislosti

Záměr: Děti objevují, že voda, půda, vzduch, rostliny, zvířata a lidé jsou vzájemně propojeni. Zvědavost, představivost a jednoduché zkoumání jim pomáhají hledat vlastní otázky a chápat vztahy mezi jevy.

Příklady činností: Pozorování oblohy a počasí, jednoduché pokusy s vodou a přírodními materiály, práce s mapou a modelem, příběhy o přírodních dějích, třídění nálezů a rozhovory o tom, co kdo pro život potřebuje.

Místo, kde žijeme, a lidé kolem nás

Záměr: Dítě poznává své okolí, kulturní dědictví a práci lidí, na níž každodenní život závisí. Při přiměřených výpravách získává zkušenosti s plánováním, bezpečným pohybem, komunikací a ohleduplností ve veřejném prostoru.

Příklady činností: Vycházky po Českých Budějovicích, návštěva knihovny či kulturního místa, pozorování proměn města, setkání s lidmi různých povolání, plánování cesty a společné sdílení zážitků.

Historie, jazyk, umění a tvořivé vyjádření

Záměr: Děti dostávají prostor vyjádřit myšlenky a prožitky řečí, obrazem, hudbou, pohybem i prací s materiálem. Tvoření podporuje představivost, soustředění a radost z vlastního procesu, bez jednotného požadavku na podobu výsledku. Inspirují se kulturami, civilizacemi a zajímavými osobnostmi z České republiky i ze světa.

Příklady činností: Četba a vyprávění, psaní příběhů, dramatizace, hudební a rytmické hry, kresba, malba, modelování, stavění, práce s přírodninami a sdílení vlastních výtvorů.

Pohyb, zdraví a odpočinek

Záměr: Dítě rozpoznává, kdy potřebuje pohyb, jídlo, pití, klid nebo pomoc. Družina po vyučování poskytuje skutečný odpočinek a příležitost k radostnému pohybu; děti si postupně osvojují bezpečné a zdravé návyky.

Příklady činností: Volná hra a pohyb na zahradě, vycházky, pohybové a kooperativní hry, relaxace, klidná četba, péče o hygienu, bezpečnost při práci a při pobytu venku.

10. Hodnocení a autoevaluace, platnost programu

Vychovatelka průběžně sleduje, zda děti nacházejí čas na odpočinek, zapojují se do činností podle vlastního zájmu, cítí se bezpečně a dokážou spoluvytvářet pravidla. Poskytuje konkrétní slovní zpětnou vazbu, oceňuje úsilí a podporuje sebehodnocení dětí. Nesrovnává jejich výkon a družina nepoužívá známkování.

Podklady pro hodnocení tvoří pozorování, rozhovory s dětmi a zákonnými zástupci, výstupy dětských činností, pedagogická dokumentace a konzultace s učiteli. Vychovatelka průběžně upravuje nabídku a nejméně jednou na konci školního roku vyhodnotí podmínky, účast dětí, bezpečnost, rozmanitost činností a naplnění cílů. Závěry projedná s vedením školy a promítne do plánu dalšího roku. ŠVP se mění, vyžaduje-li to právní předpis, podmínky školy nebo zjištěné potřeby dětí.

Program vydává ředitelka školy ke dni uvedenému při podpisu. Po vydání nahrazuje školní vzdělávací program školní družiny ze dne 1. 9. 2025. Zveřejňuje se způsobem umožňujícím dálkový přístup; ve škole je dostupný k nahlížení a pořizování opisů, výpisů a kopií.

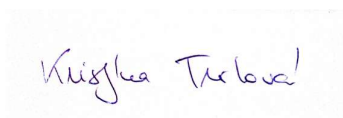
Právní a metodická východiska

Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, zejména § 2, § 5, § 16, § 29 až 31 a § 111; vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, zejména § 2 a § 8 až 10; vyhláška č. 27/2016 Sb.

k podpoře dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Při volbě obsahu se přihlíží k metodickým informacím MŠMT k zájmovému vzdělávání a k inspiračním materiálům NPI. Znění právních předpisů je posuzováno pro účinnost k 1. 9. 2026.

Ministerstvo školství: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/mladez/neformalni-a-zajmove-vzdelavani/zajmove-vzdelavani>; <https://msmt.gov.cz/fin-leg/vyhlaske-vyhlaske-ke-skolskemu-zakonu>; e-Sbírka: <https://e-sbirka.gov.cz/sb/2004/561> a <https://e-sbirka.gov.cz/sb/2005/74>

V Českých Budějovicích dne 27.8.2026

Mgr. Kristýna Turková, ředitelka školy